

Handläggare
Lisa Rönnbäck
proVarmdo

Diarienummer
12US/0202

Flyttströmmar för Värmdös grundskoleelever

Innehåll

Inledning.....	3
F-klass och grundskoleelever folkbokförda i Värmdö kommun.....	4
Jämförelse med Stockholms län	5
F-klass och grundskoleelever folkbokförda i geografiska områden inom Värmdö kommun.....	6
Flyttströmmar över tid i skolområden per skola	7
Avslutande diskussion	7
Tabell 1: Kommunala och fristående grundskolor i Värmdö kommun.....	3
Tabell 2: Andel elever i proVarmdos respektive andra skolor av samtliga elever i F-klass och grundskola folkbokförda i Värmdö kommun 2009-2013.....	4
Tabell 3: Elever som valt annan skola än proVarmdos skolor, andel per skola	4
Tabell 4: Andelen grundskoleelever folkbokförda i kommunen som går i friskola eller annan kommunal skola.....	5
Tabell 5: Andel elever i proVarmdos skolor av samtliga elever i F-klass och grundskola folkbokförda i olika geografiska områden	6
Tabell 6: Andel elever som tillhörde respektive skolas upptagningsområde som valde annan skola (åk 4 och 6).....	7

Inledning

Sedan 1992 har föräldrar kunnat välja vilken skola de vill att deras barn ska gå i. De barn som är folkbokförda i Värmdö kan därför välja bland kommunala och fristående skolor i Värmdö eller i någon annan kommun. Det är därefter upp till respektive skolas huvudman att i mån av plats, avgöra om eleven får gå på den önskade skolan. Begreppet flyttströmmar innefattar inte bara om elever väljer eller byter till en fristående eller kommunal skola, utan även när valet görs och om det sker byte av skola under pågående läsår.

proVarmdo arbetar med att planera och följa upp de kommunala grundskolornas elevströmmar genom att det ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som genomförs kontinuerligt och med övergripande avstämningar termins- och läsårsvi. I detta arbete följs elevströmmar upp på en övergripande nivå, där tydliga trendbrott upptäcks och analyseras. De senaste tre läsåren har inga trendbrott noterats i elevströmmar på denna nivå.

Det systematiska kvalitetsarbetet sker även på varje enskild enhet och syftar till att genom tydlig uppföljning, analysera den enskilda skolans arbete i olika perspektiv och aspekter och därigenom höja kvaliteten, både på enhets- och övergripande nivå. Genom det fria skolvalet konkurrerar samtliga enheter med varandra och det är därför upp till varje enhet att uppmärksamma och åtgärda enhetsspecifika trendbrott, vilka inte slår igenom på en övergripande nivå.

Tre faktorer som generellt brukar anges som orsaker till ett visst skolval är personliga rekommendationer, om en skola finns i närområdet eller inom pendlingsavstånd, samt skolans profil eller pedagogiska inriktning.

Följande skolor finns idag i Värmdö kommun:

KOMMUNALA GRUNDSKOLOR	FRISTÅENDE GRUNDSKOLOR
Gustavsberg	
Ösbyskolan F-9	LÄR F-5
Farstavikens skola F-9	Antistilla F-3
Munkmoraskolan F-3	
Värmdölandet	
Hemmestaskolan F-9	Grantomta F-6
Viks skola F-6	
Kyrkskolan F-3	
Ingarö	
Fågelviks skola F-3	Lemshaga Akademi F-9
Brunns skola F-9	
Djurö/Stavnäs	
Värmdö Skärgårdsskola F-9	

Tabell 1: Kommunala och fristående grundskolor i Värmdö kommun

F-klass och grundskoleelever folkbokförda i Värmdö kommun

Tabellen nedan visar det totala antalet elever i f-klass och grundskola samt vilka skolor de är placerade i.

	2009	2010	2011	2012	2013*
Antal elever	5120	5310	5550	5740	5959
Andel i proVarmdos skolor	79%	77%	75%	75%	75%*
Andel i Värmdös friskolor	13%	14%	14%	14%	14%*
Andel i annan kommunal skola	3%	3%	3%	3%	*
Andel i annan kommuns fristående skola	4%	5%	8%	8%	6%*

Tabell 2: Andel elever i proVarmdos respektive andra skolor av samtliga elever i F-klass och grundskola folkbokförda i Värmdö kommun 2009-2013 Källa: Skolverket, SIRIS, maj 2013.¹

* 2013 års uppgifter är inte hämtade ur Skolverkets statistik, då dessa uppgifter ännu inte sammanställts. Detta är en preliminär beräkning utifrån Kundval- och finansieringsavdelningens siffror i september 2013, vilket gör att det inte ska ses som en statistiskt säkerställd jämförelse mot föregående år.

De grundskoleelever som är folkbokförda i Värmdö, men inte går i någon av proVarmdos skolor är fördelade på följande fristående eller andra kommunala skolor:

	2012/13	2013/14
Antistilla F-3	4%	4%
LÄR F-5	9%	9%
Lemshaga Akademi F-9	30%	30%
Grantomta F-6	13%	13%
Idunskolan F-9 Nacka	3%	3%
Kunskapsskolan 6-9 Nacka	9%	9%
IESN 4-9 Nacka*	15%	16%
Fristående skola i annan kommun	6%	6%
Annan kommunal skola	9%	8%
Externt placerade för särskilt stöd	2%	2%
Totalt antal som ej går i Värmdös kommunala skolor	1443 st	1463 st

*Internationella Engelska Skolan i Nacka

Tabell 3: Elever som valt annan skola än proVarmdos skolor, andel per skola Källa: Kundval- och finansieringsavdelningen september 2013

¹ Ca 1 % av eleverna på Värmdös kommunala och fristående skolor utgörs årligen av inpendlande elever från andra kommuner. Dessa elever går framförallt på Lemshaga Akademi och Farstavikens skola. Dessa elever ingår inte i tabellen.

En översikt av de generella tendenserna av elevströmmar som ges i tabell 2 och 3 ovan, visar att andelen som går i de kommunala grundskolorna, är relativt stabil de senaste åren. Antalet elever totalt sett har ökat för varje år, men andelen i proVarmdos grundskolor ligger stabilt kring 75 %. Den generella statistiken visar således inte på några övergripande tendenser, som kräver brådskande agerande, utan det systematiska kvalitetsarbetet med planering inför läsårstarter med förväntat antal elever i förskoleklasserna, uppföljning av skolbyten under läsåret på respektive enhet, samt elevantal i årskurserna vid läsårets början och slut fortsätter.

Det systematiska kvalitetsarbetet syftar även till att ständigt utvärdera, analysera och utveckla verksamheterna både på en övergripande nivå, samt enhetsvis, så att kvaliteten i skolorna ständigt utvecklas och elever uppskattar och talar väl om sin skola.

Den årliga kundundersökningen Våga Visa, är en del av det systematiska kvalitetsarbetet som genom sina frågor, påvisar de områden som både huvudmannen generellt och respektive enhet behöver utveckla, för att höja kvaliteten i verksamheterna.

Jämförelse med Stockholms län

Det kan vara svårt att jämföra kommuner sinsemellan vad gäller elevströmmar, då det ser olika ut mellan kommuners utbud av eller närhet till fristående eller andra kommunala skolor. För att ändå få en bild av elevströmmar i andra kommuner, har Skolverkets databas med jämförelsetal (annan beräkningsform än SIRIS), gjort en jämförelse mellan kommunerna i Stockholms län och en sammanslagen beräkning av dessa kommuner. Denna jämförelse visar andelen grundskoleelever som är folkbokförda i kommunen och går i en fristående eller annan kommuns grundskola:

	2009	2010	2011	2012
Värmdö	18%	23%	19%	18%
Stockholms län	22%	23%	23%	24%

Tabell 4: Andelen grundskoleelever folkbokförda i kommunen som går i friskola eller annan kommunal skola Källa: Skolverkets databas, jämförelsetal, september 2013

Sett ur ett jämförande perspektiv ligger Värmdö kommun under Stockholm läns genomsnitt, vad gäller andelen grundskoleelever som inte väljer den egna kommunens grundskolor, utan en fristående eller en annan kommunal skola.

Det finns även elever från andra kommuner som väljer Värmdös skolor. Dessa har mellan 2009 och 2012 utgjort ca 1 % av det totala antalet elever i Värmdös kommunala och fristående grundskolor. Det är framförallt Farstavikens skola, LÄR och Lemshaga som får elever från andra kommuner.

F-klass och grundskoleelever folkbokförda i geografiska områden inom Värmdö kommun

Tabellen nedan visar andel elever i f-klass och grundskola inom respektive geografiskt område som är placerade i proVarmdos respektive andra skolor.

Andel elever i respektive geografiskt område i kommunen som går i proVarmdos grundskolor	2011/12	2012/13	2013/14
Värmdölandet	78%	75%	75%
Ingarö	68%	69%	69%
Gustavsberg	75%	80%	80%
Djurö/Stavsnäs	89%	90%	90%

Tabell 5: Andel elever i proVarmdos skolor av samtliga elever i F-klass och grundskola folkbokförda i olika geografiska områden Källa: Kundval- och finansieringsavdelningen september 2013

En översikt över de enskilda skolor där störst andel av Värmdös grundskoleelever som inte går i någon av proVarmdos grundskolor (tabell 3 och 5) visar att det är fristående skolor inom kommunen eller i nära geografisk anslutning som har högst andel av eleverna. Lemshaga Akademi som ligger nära Ingarö har störst andel av både kommunens elever i stort och särskilt av de elever som bor på Ingarö. Då detta är en F-9 skola kan elever välja den redan från förskoleklass.

Andelen av elever som bor i området Djurö/Stavsnäs som väljer en annan skola än den kommunala är mycket lägre, vilket övergripande kan förklaras av det större avståndet till andra skolor.

Internationella Skolan i Nacka (IESN) är den skola utanför Värmdös kommungräns som har den största andelen av Värmdös elever. Denna skola är relativt lättillgänglig med buss från de flesta delarna av Värmdö kommun.

Flyttströmmar över tid i skolområden per skola

Tabell över andelen elever som tillhörde respektive skolas upptagningsområde, men som valde en annan skola. Åk 4 och 6 visas, då det är till dessa årskurser flest omval och byten av skola har skett fram till nuvarande läsår.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Ingarö²				
Brunns skola				
Åk 4	14%	21%	18%	11%
Åk 6	2%	25%	6%	4%
Djurö/Stavsnäs				
Värmdö Skärgårdsskola				
Åk 4	6%	19%	15%	0%
Åk 6	4%	24%	6%	2%
Värmdölandet³				
Kyrkskolan				
Åk 4	24%	18%	5%	Går till Hemmesta
Hemmestaskolan				
Åk 4	8%	0%	0%	11% (med Kyrkskolan)
Åk 6	29%	12%	3%	0%
Viks skola				
	0%	0%	0%	0%
Gustavsberg⁴				
Farstavikens skola				
Åk 4	0%	11%	30%	25%
Åk 6	0%	19%	3%	0%
Ösbyskolan				
	0%	0%	0%	0%

Tabell 6: Andel elever som tillhörde respektive skolas upptagningsområde som valde annan skola (åk 4 och 6) Källa: Kundval- och finansieringsavdelningen september 2013

Avslutande diskussion

Enligt statistiken väljer de elever som inte går i någon av de kommunala skolorna i Värmdö, till största del en fristående skola i den egna kommunen. (Tabell 2). Valet av skola till de tidigaste årskurserna blir ofta den skola som ligger närmast hemmet och det spelar en mindre roll om skolan är kommunal eller fristående. (Tabell 5)

Valet av skola sker framförallt inför början av förskoleklass, eller början av årskurs som inte finns på den skola där man går (årskurs 4 och 6/7). Detta märks framförallt därför av de elever som gått i de kommunala F-3 skolor. Det är elever som efter att de slutat åk 3 i Munkmoraskolan, Fågelviks skola eller Kyrkskolan, kan välja mellan att fortsätta i den närliggande kommunala skolan, eller i en fristående. Då det före omorganisationen

² Fågelviks elever tillhör Brunn från åk4

³ Kyrkskolans och Viks skolas elever tillhör Hemmestaskolan från åk 6, år 2010-2012

⁴ Munkmoraskolans elever tillhör Farstavikens skola från åk 4

var flera skolor med F-5, d v s Hemmestaskolan, Vik och Kyrkskolan, valde flera elever från dessa att byta till en fristående skola till åk 6.

Elever väljer ofta skolor som antingen ligger i närområdet, eller som det upplevs rimligt att pendla till. Detta gäller t ex eleverna som bor på Ingarö, vilka har den fristående skolan Lemshaga Akademi F-9 i närområdet, medan elever som bor i skärgården eller på Djurö har mycket längre till andra skolor.

De fristående skolor som har flest elever från Värmdö och som ligger utanför kommungränsen, IESN (Internationella Skolan i Nacka) med åk 4-9 och Kunskapsskolan i Nacka med åk 6-9. Båda dessa skolor är relativt lättillgängliga med buss och de har särskilda profiler som kan vara eftersträvansvärda för vissa elever.

När IESN (Internationella Engelska Skolan i Nacka) startade läsåret 2010/11 med årskurs 6-9, valde flera av Värmdös grundskoleelever att börja där. Det gjorde att framförallt Brunns skola, Farstavikens och Hemmestaskolan fick färre elever i årskurs 6 än tidigare. När IESN läsåret efter (2011/12) utökade till åk 4-9, valde även ett antal elever från Värmdös kommunala grundskolor att börja där i åk 4.

Den faktor som ofta lyfts fram som den allra mest betydelsefulla när det gäller skolvalet, är den personliga rekommendationen. Har syskon, släktingar, vänner eller bekanta personligen rekommenderat en viss skola, kan det avgöra en elevs skolval.